

LA VAGA DELS MESTRES

Davant les vagues del professorat segurament ens preguntarem, què passa amb el cos d'ensenyants en aquests moments?

Hi ha una explicació senzilla: volen ser equiparats amb categoria i sou als altres funcionaris de l'Administració. Pels títols que posseeixen, un funcionari d'un ministeri, advocat o economista, a les oficines cobra un sou molt per sobre d'un economista o advocat o un títol equivalent (geòleg, físic, etc.) a l'ensenyament.

Aquest és el motiu principal que la premsa ha estat mostrant de les reivindicacions del cos d'ensenyants aquests dies.

I, a part de les reivindicacions econòmiques, n'hi ha d'altres? són importants? ens influeixen als altres ciutadans? cal fer costat als mestres? Tirem una mica enrera, veiem com ha anat tot l'ensenyament en general, i situem-nos.

L'Escola obligatòria, s'imposa en els països industrialitzats (Anglaterra, França), a mitjans del segle passat, el XIX, quan després de la Revolució Industrial, viuen un període d'expansió colonialista, i la burgesia industrial arriba al Poder. Per què? Doncs, per què la incorporació dels treballadors a les fàbriques no era possible a partir del desconeixement absolut de l'Aritmètica (la indústria exigia saber comptar, mesurar, calcular), la Lectura i l'Escriptura (exigia també passar i rebre ordres per escrit, fer plànols, anotacions per millorar o administrar les fàbriques) i a aquestes dues "assignatures" se li afegien la Història i la Geografia, aquestes dues darreres per transmetre ideologia ja que també es necessitava un procés de cohesió de l'Estat Modern. Aquesta afirmació no més cal refrendar-la a partir dels Programes d'Estudis, de quasi bé tots els Estats d'Europa durant el segle passat. Podem comprovar com als països industrialment "retrassats" no hi ha escoles, i que la feina que fan els seus habitants l'agricultura, ja transmeten els coneixements dels pares als fills sense passar per l'Escola.

Situats una mica el procés que segueix l'Escola fins els nostres dies, podem deduir que el paper que té assignat és el de preparar la població jove per què es pugui integrar al treball en una o altra edat, amb el màxim de coneixements "tecnològics" per què el sistema productiu d'un país pugui mantenir una competitivitat envers els altres països. L'Escola té un sentit doncs, de logar que des de la incorporació dels alumnes més petits fins a la seva sortida òptima, la Universitat, doni uns coneixements el més avançats possibles.

L'altre punt essencial per un bon aprenentatge seria el de les relacions mestre-alumne, i que l'ensenyament com a adult que ha d'ésser, és el responsable d'aquestes relacions. La forma en que es transmeten els coneixements, és el que s'anomena Didàctica, pot variar segons el mestre, l'Escola, o inclús el Règim Polític. Aquest aspecte seria el referent a la formació de la personalitat de l'alumne.

Un ensenyant, al nivell que sigui pot enfocar les classes de

forma "dictatorial" o de forma "democràtica" (o tolerant). La forma "dictatorial", basada en la coacció, el càstig, el premi individual, la prohibició de la comunicació entre els alumnes, fomenta una persona individualista, amb por u insegur, intolerant i poc participatiu en els processos col·lectius. Si el mestre o professor fomenta la participació a classe, la discussió i comprensió de les matèries i és tolerant, l'alumne serà un home ric amb recursos personals, tolerant, segur de si mateix i participatiu. Aquí cal fer esment a les influències que reben els nens i adolescents per part de la família, que és sens dubte, molt més important que la que rep a l'Escola.

Fins aquí, hem vist, el procés de l'Escola i la seva implantació social, i el paper que l'Escola pot fer per formar la personalitat dels seus alumnes i per tant social.

Fem un balanç de les necessitats que la indústria en el nostre país necessita.

Necessita uns professionals que dominin la tecnologia "puntera" per integrar-se al món del treball?

En el concert de la indústria europea, tenim assignat un paper de país punter en el desenvolupament tècnic-industrial: Evidentment la resposta és trista però és NO.

L'entrada al Mercat Comú, ens ha hipotecat l'activitat econòmica per anys, i el paper d'Espanya a Europa és el de comparsa. Els diaris venen plens cada dia de la inversió de capital europeu en les indústries rendibles, i les que no ho són han d'anar plegant (Altos Hornos, al nord, Siderurgia a València, Astilleros, etc.)

Aquest és un mal paper, que dubto que sigui des del Govern de l'Estat des d'on es pugui arreglar, ja que és en el concert internacional on ara es decideix què fa cada país.

Per tant, en l'aspecte "tecnològic" quin interès pot tenir l'Estat en intentar tenir una Escola de qualitat?

Com a nota adicional tenim per exemple el programa europeu d'intercanvi de Universitaris, el programa "Erasmus", vistes les condicions que es requereix per acollir-s'hi, serà difícil que cap universitari del nostre país pugui beneficiar-se, tot i que l'estat espanyol participa proporcionalment en les despeses econòmiques.

Referent al desenvolupament de la personalitat del nen en el seu procés educatiu, caldria veure el percentatge de "fracasos escolars" que es donen. El curs 1986-87, el percentatge general, tenint en compte tots els nivells, Bàsica, BUP i FP, era aproximadament d'un 30 per cent per nivell. Què ens demostra aquestes xifres? O bé que els coneixements no s'imparteixen com cal, o que els programes no són adequats al que es persegueix (pensem que als primers estudis s'en diuen Bàsics) Ja que seguidament ens hauriem de fer la pregunta, tant infradotats estem en aquest país que una de cada tres persones no arriba al nivell BASIC?

En quan a la formació de la personalitat de l'alumne

un altre problema és el nombre per classe. En aquest tema i com un petit exemple, l'anar logrant augments de sou per part dels ensenyants és l'antiguitat, i no el reciclatge, la formació permanent, si el món canvia, durant la vida professional d'un ensenyant, aquest es queda enrera si no va posant al dia els seus coneixements

continuament. Doncs aquest posar-se al dia no està primat i l'anar passant temps sí que està primat.

Davant el garbuix, l'Escola com a transmissora de coneixements, l'Escola com a col·laboradora amb la família de la formació de la personalitat de l'alumne, s'ha de dir que no aconsegueix la funció que caldria, i que per tant no és de qualitat.

Per un altre costat, si l'Escola no aconsegueix els dos papers que abans s'ha esmentat, vol dir que es pot caure en el pur i simple paper de "guarderia".

Això que s'ha exposat és el que passa, que hi ha una insatisfacció per part dels ensenyants, ja sia per les raons de fons exposades, ja sia per altres moltes mes que cadascun d'ells aniria exposant. Pensem que la mateixa feina d'ensenyants els duu com a professionals a viure d'una forma molt sensible els fenòmens socials, i aquest moment, preguntem a qualsevol adolescent què vol ser? i si els programes de l'Escola l'entusiasmen.

Potser després d'aquesta explicació es podrà veure més clar que és el que està passant, per tant les altres reivindicacions dels ensenyants, menys alumnes per classe, el poder tenir les espatlles cobertes en qualsevol cas d'accident, instal·lacions adequades, l'estímul a la formació permanent, i d'altres, són reivindicacions que es de suposar tots hi estem d'acord. Per què persegueixen un ensenyament de qualitat, que és el que tots volem.

Llorenç Pelaez

LLEGIU

BOQUEROLS